

अथान्वीक्षिक्यासहितायाश्चतुर्विंशतिप्रश्न्याःश्रवणानंतरं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ घृतमेवेतिप्रश्नानांश्रुतिसारत्वेनगहनत्वमुक्तं ॥ ३३ ॥ परिशेषश्रुतेर्वाक्यशेषभूततर्कं मध्यामिश्रुतिउपक्रमोपसंहारैकरूप्यादि
नातात्पर्यलिंगषट्केनपरिभाषयामि युक्तिमपिसाधकबाधकर्तृकबलेनालोडयामि परामान्वीक्षिकींश्रुतिदशितांयुक्तिं ॥ ३४ ॥ चतुर्थीत्रयीवार्तादंडनीतिचापेक्ष्य सांपरायिकीमोक्षायहिता हेराजशार्दू
लहेजनक उदीरितानुभ्यं साविश्वावसुनिकटेप्युक्तेत्यर्थः गतयथेनपंचविंशत्यंशविशालात्पंचविंशतःशारीरस्तमधिकृत्यस्थिता ॥ ३५ ॥ उक्तप्रश्नानामुत्तराणिवक्तुमुपोद्घातयति अथेति ॥ ३६ ॥ विश्वेति अव्यक्तमिति
च्छेदः भूतभव्यरूपंयद्भयसंसारस्तत्करोतीतिभूतभव्यभयंकरं ॥ ३७ ॥ अविश्वोनिष्कलस्तथेतिगौडपाठःप्रामाणिकः आत्मेत्येवोपासीतेत्यत्रोक्तस्यउपास्यस्यात्मनस्तदेतत्स्थेयःपुत्रात्स्थेयोवित्तात्स्थेयोन्यस्मात्स
र्वस्मादंतरंतरंयदयमात्मेतिसर्वांतरत्वमयमितिप्रत्यगनन्यत्वंचोक्तं तदन्यस्यचविश्वस्यसयोन्यमात्मनःप्रियंब्रुवाणंब्रूयास्त्रियंतेरोत्स्यतीतिशोकहेतुत्वमुक्तं अतःपौर्वापर्यपयलोचनादुःखदाविश्वा तदन्योऽवि
श्वोनिष्कलआत्मेतिसिद्धं इदंसर्वयदयमात्मेतिवाधायांसामानाधिकरण्यं यथंस्थानुःसपुमानितिबत आत्मविदःसार्वात्म्योक्तिरपिबाधकालीनानुभवानुसंधानमात्रमितिज्ञेयं यदुक्तंयदेषआकाशआनंदो
अथोक्तश्चमहाराजराजागंधर्वसत्तमः ॥ पृष्ठवाननुपूर्वेणप्रश्नमर्थवदुत्तमं ॥ ३१ ॥ मुहूर्तमुष्यतांतावद्यावेदंविचिंतये ॥ बाढमित्येवकृत्वाचतूष्णींगंधर्वआ
स्थितः ॥ ३२ ॥ ततोनुचिंतयमहंभूयोदेवीसरस्वती ॥ मनसासचमेप्रश्नोदघ्नोघृतमिवोत्थृतं ॥ ३३ ॥ तत्रोपनिषदंचैवपरिशेषचपार्थिव ॥ मध्यामिमनसातात
दृष्ट्वाचान्वीक्षिकींपरां ॥ ३४ ॥ चतुर्थीराजशार्दूलविधैषासांपरायिकी ॥ उदीरितामयातुभ्यंपंचविंशदधिष्ठिता ॥ ३५ ॥ अथोक्तस्तुमयाराजनराजाविश्वाव
सुस्तदा ॥ श्रूयतांयद्भवानस्मान्प्रश्नंस्पृष्टवानिह ॥ ३६ ॥ विश्वाविश्वेतियदिदंगंधर्वेद्रानुपृच्छसि ॥ विश्वाव्यक्तपरंविद्याद्भूतभव्यभयंकरं ॥ ३७ ॥ त्रिगुणं
णकर्तृत्वाद्विश्वान्योनिष्कलस्तथा ॥ अथश्वाश्वाचमिथुनमेवमेवानुदृश्यते ॥ ३८ ॥ अव्यक्तंप्रकृतिंप्रादुःपुरुषेतिचचिनिर्गुणं ॥ तथैवमित्रंपुरुषंवरुणंप्रकृतिंत
था ॥ ३९ ॥ ज्ञानंतुप्रकृतिंप्रादुर्ज्ञेयंनिष्कलमेवच ॥ अज्ञश्चज्ञश्चपुरुषस्तस्मान्निष्कलउच्यते ॥ ४० ॥ नस्यादित्याकाशानंदयोःसामानाधिकरण्यात्तुगुणिभावेनाभेदइति
त्राह अथश्चेति मिथुनंअश्वाअश्वश्चेतिद्वयमित्यर्थः ॥ ३८ ॥ अव्यक्तंस्त्रीरूपांप्रकृतिं पुरुषंपुरुषंपरंतःसिचं यस्यप्रतिबिंबंप्राप्यप्रकृतिःसर्वकरोतिसिबिबभूतोऽन्योनिष्कलइत्यर्थः श्रुत्यर्थस्तु आकाशेइतिस
ममी तेनयदिकारणेआनंदोनस्यात्तर्हि कार्यसुतरांनस्यादित्याधाराधेयभावश्चकारणानंदयोःसर्वत्रश्रूयतइतिनगुणगुणिभावेनतयोसंबंधः आनंदंब्रह्मणोविद्वानितिषष्ठ्यपिराहोःशिरइतिवदौपचारकीवाबोध्या
ब्रह्मणइतिपदंब्रह्मवित्परंवाकर्तव्यं यत्तूक्तं आपोवाइदंसर्वमित्यादिश्रुतेर्वैवरुणएवास्तिनमित्रः मांडूक्योक्तंसर्वेश्वरत्वादिकमपितुरीयान्वय्येवेतित्राह तथैवेति उदाहृताश्रुतिःकारणमात्रपरानुशुद्धंनिषेधतीति
नतथामांडूक्यश्रुतंसर्वेश्वरत्वादिकंतुतीयमानंदमयंप्रकृत्यश्रूयमाणंचतुर्थनिष्कलपरतयानेतुंशक्यमतोस्तिवरुणादन्योभिन्नइत्यर्थः ॥ ३९ ॥ यत्तूक्तंप्रकाशमात्रस्यजगज्जन्मादिहेतुत्वंनसंभवतीतिज्ञानवेदवब्र
ह्मेतितत्राह ज्ञानंतुप्रकृतिमिति यत्तादृशंजगज्जन्माद्युपयोगिज्ञानंतन्मायावृत्तिरूपत्वात्प्रकृतिरेव सत्त्वधर्मोहिज्ञानमितिसंख्यप्रसिद्धिः यत्तुतेनज्ञानेनप्रमाणवृत्तिरूपेणजन्यतेतत्प्रमाणफलभूतंप्रमाहंप्रज्ञानंवे
दांतेषुज्ञेयमित्युच्यते यथोक्तं परागर्थप्रमेयेषुयाफलत्वेनसंभता संवित्सेवहेमयोर्थोवेदांतोक्तिप्रमाणतइति तच्छेयस्वरूपंज्ञानंनिष्कलंसत्यंज्ञानमित्यादिश्रुतिविषयइत्यर्थः यत्तुज्ञत्वाज्ञत्वेइंशजीवयोःस्वाभा
विकेतन्निरस्यति अज्ञेति ज्ञाज्ञौनिष्कलमेवब्रह्मेत्यर्थः कार्योपाधिरयंजीवःकारणोपाधिराश्वरइतिब्रह्मण्योपाधिकौजीवेशभावौश्रूयेतेतेनोपाध्यपगमेतावुभावपिनिष्कलमेवब्रह्मेतिभावः ॥ ४० ॥